

עטרת שלום

עלון שבועי טעי"י מוסדות קאמרון בארה"ק. רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנטיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת חיי שרה

בס"ד, עש"ק פרשת חיי שרה
כ"א חשוון תשע"א - שנה ב' גליון מ"ג

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

ירושלים	4:17	5:29	6:09
ביתר	4:17 <td>5:29 <td>6:10</td> </td>	5:29 <td>6:10</td>	6:10
בית שמש	4:16 <td>5:28 <td>6:08</td> </td>	5:28 <td>6:08</td>	6:08
בני ברק	4:31 <td>5:30 <td>6:05</td> </td>	5:30 <td>6:05</td>	6:05

נא לשמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ליקוטי דיבורים

וַיְהִינּוּ חַיֵּי שָׁרָה מְאֹד שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׁרָה (כג א).

אפשר לומר שזה ידוע שכל אחד צריך לתקן כל קומתו שיהיה בתכלית השלימות, כמו שאומר מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע, (בעש"ט עה"ת שמות אות ה) עה"פ קרבה אל נפשי גאלה (תהלים סט יט) שצריך האדם להתפלל על גאולה פרטית לנפשו.

וזהו שאומר כאן התורה ששרה אמנו תיקנה כל קומתה, ויהי בגי' המילוי של שם ס"ג כמבואר כאן בלקוטי תורה. ובשם הזה היתה כל שבירת הכלים, שיצאו מבחינת עינים נקודות דס"ג (ע"ה שער דרושי נקודות פ"א), 'חיי שרה' בגי' מילוי דמלוי של שם ב"ן. שהיתה השבירה בשם ב"ן מלכות דא"ק (ע"ה שער שבירת הכלים פ"ז) ששרה אמנו תיקנה חלקה בהשבירה.

ומפרט התורה כל הקומה שתיקנה כמו שמבואר ממרן האריז"ל בלקוטי תורה, 'מאה' מרמו לכתר, 'עשרים' לאו"א, 'ושבע שנים' מרמו לז"ת, 'שני חיי שרה' כלן שוין לטובה כמו שאומר רש"י, הכונה שתיקנה כל קומתה בשלימות.

(ליקוטי דיבורים תש"ע)

המוחין להיכנס בו"ן להיחוד השלם (ע"ה שער הצלם פ"א). ואז 'והוא יושב בארץ הנגב' שהוא בדרום בחינת חסד, היינו שיהיה נמשך להם חסדים ע"י יצחק שהוא שורש הגבורה שנמתקין שם הגבורות בשורשן.

ועוד יש לומר 'ויצחק בא' שמתי יבוא הגאולה כשיפול ישמעאל שהוא בחינת 'באר לחי ראי' שנתגלה בישמעאל (לעיל טז יד), וכמו שאומר הבעל"טורים בסוף הפרשה, וז"ל: 'על פני כל אחיו' וסמך ליה 'ואלה תולדת יצחק' לומר כשיפול ישמעאל באחרית הימים, אז יצמח בן דוד שהוא מתולדות יצחק.

וזהו 'ויצא יצחק לשוח' שו"ח בגי' שד"י שיאמר לעתיד לבוא לצרתנו די. 'בשדה לפנות ערב' היינו כמו שכתוב בהפטרה של חג הסוכות שמדובר שם על גאולה העתידה, כתוב 'והיה לעת ערב יהיה אור' (זכריה יד ז), היינו שעוד לפנות ערב כבר יהיה אור הגאולה ע"ש ברש"י.

'וישא עיניו וירא והנה גמלים באים' גמלים מרמוזים לגומלי חסדים, שע"י מצות הצדקה יבוא הגאולה כמש"כ 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה' (ישעיה א כז), וכדאיתא בגמ' (ב"ב י). תניא ר"י אומר גדולה צדקה שמקרכת את הגאולה, שנאמר (ישעיה נו א) כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבא וצדקתי להגלות, במהרה בימינו אמן.

(נאמרו בס"ש תשס"ו לפ"ק)

וַיִּצְחָק בָּא מְבֹא בְּאֵר לַחֵי רְאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב (כד סב). צריך להבין מהו הלשון 'בא מבוא'. ויש לומר שאא"ו הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרון זי"ע כתב בספרו הקדוש היכל הברכה (דף קמא טו"ד) שכל הפרשה של נשואי יצחק עם רבקה מרמזת על הגאולה העתידה שאז יהיה הנהגת הגבורה בחינת יצחק ע"ש.

הנה 'יצחק' מרמוז לגאולה העתידה, כמו שאמרו חז"ל במסכת שבת (פט ע"ב) שלעתיד לבוא הקב"ה יאמר ליצחק בניך חטאו לי וכו', ויענה לו יצחק פלגא עלי ופלגא עליך ע"ש. רואים שהגאולה העתידה יהיה ע"י מליצת יצחק על בני ישראל.

לפי זה יש לפרש 'בא' הוא אותיות 'אב' בחינת חכמה. 'מבוא' בחינת בינה, כי מבוא"א בגי' מ"ט שערי בינה שיכולים להשיג. 'באר לחי' היינו כמו שאיתא בזה"ק (ח"א קלה: וז"ל: ומאי 'באר' דא שכנתא, 'לחי' דא חי העולמים, צדיק חי העולמים, ולית לאפרשא לון.

נמצא מכל זה שע"י בחינת יצחק שורש הגבורות (ע"ה שער מוחין דקטנות פ"ג) נמתקים כל הדינים בשורשם ויהיה הגאולה השלימה, ואז יהיה נמשך 'בא מבוא' בחי' חו"ב מוחין ל'באר לחי' בחינת זו"ן ויהיה אז היחוד ביניהם בשלימות, ע"י 'ראי' בגי' י"פ אהי"ה בחינת תיקון הצלם, שכן י"פ אהי"ה גי' צלמים, שבהם מתלבשים

דברי תורה מרבתינו זי"ע

השי"ת, וזהו 'הותירך הוי"ה אלהיך' בעוה"ז 'בשביל פרי בטנך' כדי להרדיך את בניהם לעבודת השם יתברך ע"כ. וזהו 'ואברהם זקן בא בימים' למה היה לאברהם אריכת ימים הרי כבר השלים הכול כבר בבחרותו, ולזה אמר הכתוב משום 'והוי"ה ברך את אברהם בכל' פירש"י ז"ל 'בכל' מספר ב"ן. היינו שברכו באריכת ימים רק בשביל שירדיך את בניו בתורה להשלימם כמו שהשלים את עצמו. וזה מרמז כאן המדרש הפסוק 'אנכי הוי"ה אלהיך' שירדיכם שילכו גם הם בדרך התורה.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

וְאֲשֶׁרֶנָּה בְּהוֹי"ה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֵהֶי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבָנֵי מִבְּנוֹת הַפְּנִיעָנִי וְגו' (כד ג).

ובאמת כל הפרשה של נשואי יצחק עם רבקה מרמזת על גאולה עתידה, שיהיה הנהגה בגבורת יצחק ויהיה כל היחודים בבחינות עמרת בעלה (משלי יב ד), והלויים יהיו כהנים, ואז לא יהיה חלק לרשעים ביחוד הוה. וזהו 'לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני' אותן שהיו נכנעין ליצרים הרע אין להם חלק ביחוד הוה, 'כי אל ארצי' חסר אם, כי אין כאן ספק וקליפות ונגה, כי בודאי 'אל ארצי ואל מולדתי תלך', 'ארצי' ארץ החיים, 'מולדתי' ישראל עם הקודש המולדי רצון ואור בכל עת. והעבד המשכיל שואל, 'אולי לא תאבה האשה' דהיינו שעדיין לא הגיע עת רצון וגאולה שיהיה היחוד הקדוש הוה, 'ההשב אשיב את בנך אל הארץ' דהיינו שיהיה הנהגה ויחוד אף בגלות כגבורת יצחק מדת הדין הקשה, ואז יהיה דוחקא בתר דוחקא ויסורים מרורים, ואז על ידו יהיה הגאולה ולא יצטרך אריכות גלות כל כך, כי כשיהיה דוחקא בתר דוחקא ממנה פורקנא, כי כשיתרבו הצרה יתרכבו הלכות ועשו תשובה, וזהו שאלת העבד הנאמן שיתנהג גם עולם הוה על ידי מדת הדין הקשה, ואז יבוא קץ משיח במהרה. 'ויאמר אלי' אב הרחמן, 'השמר לך פן תשב את בני שמה', חלילה חלילה שיהיה הגאולה על ידי מדת הדין הקשה, כי עולם הוה צריכין לחסדים ולהנהגות החסדים. וזהו הבקשה 'יהוה אלהי השמים הוא ישלח מלאכו' אליהו הנביא וישבו ישראל בתשובה, ואז יהיה הגאולה והנהגה והיחוד במדת יצחק.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אֲנֹכִי (כד לד).

מבואר בכל מקום שנאמר 'ויאמר' סתם מיירי מהשכינה הקדושה, שאמרה לישראל 'עבד' היינו מי שרוצה לקבל עליו להיות עבד להשי"ת, אינו יכול להיות עד שיתנהג במדת גמילות חסדים שהוא 'אברהם', וכן ע"י שלומד תורה שהוא מרמז מלת 'אנכי', כדאמרו חז"ל במדרש תנחומא אעפ"י שהוא צדיק אם אין בו תורה אין בו כלום, לזה כשרוצה בר ישראל להיות עבד להקב"ה בעבודת הבורא ב"ה צריך לידע ולקשר באברהם ובתורה והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וּמִשְׁמַע וְדוֹמָה וּמִשָּׂא (כה יד).

תמיד יהיו ענינין סבלנות, גדול אם יעמדו עליך שונאים ומצערין אותך מאד, בני שתוק כי כך עלה במחשבה, ותקבל באהבה עוה ובחיבה, ואל תבהל ברוחך להוציא דבר (קהלת ז ט) ואז יתכפרו עונותיך ויתוסף לך חיים ארוכים, ואם היית יודע הטובה שעושין לך שונאך והמחלישין דעתך והמגדילים עליך על חנם, דורונות היית שולח להם, והן באמת מקליפות נגה, ואתה שתוק וקבל באהבה וחיבה, ויאירו עליך אור מן השמים עד שתמעות מעם עולם הבא בעולם הוה אור זרוע לצדיק (תהלים צו י), ואז לא תרגיש כלל בשום צער וחלישות דעת מן המתנאין עליך, אפילו מן המדברין עליך כל רעות שבעולם, ואף על פי כן אם תדום לגמרי, הקב"ה יפיל אותם חללים חללים לפניך (גיסין ז) ואם תעבור ותרעיש ברעש יציעור לך ביותר. וזהו כלל גדול בתורה 'ומשמע ודומה ומשא', הער און זעה, און שוואג, און לאמן, [שמע וראה שתוק וסבול], יהיו לך כל טובות העולם, ותרגום ונתן וצמיתא ושתוקא וסוברא.

(זר והב' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיְהִי חַיִּי שָׁרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׁרָה (כג א).

הנה המדרש (ב"ר נח א) מסמך לכאן הפסוק יודע ה' ימי תמימים (תהלים לו יח), צריך להבין מה שייכות הפסוק הזה לכאן. וגם רש"י הקדוש מפרש על הפסוק 'שני חיי שרה' כלן שוין לטובה. וצריך להבין הרי כשיצחק נולד היתה בת תשעים שנה ואיך שייך לומר שכלן שוין לטובה. ואפשר לומר כוונת רש"י הקדוש, שבאמת יצחק אבינו ע"ה נולד לה בעת שהיתה בת תשעים שנה, אלא הרי כתוב 'ואת הנפש אשר עשו בחרן' (בראשית יב ה) ופירש רש"י הקדוש זע"א וזה לשונו הוזהב: שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים, ושרה מגיירת הנשים, ומעלה עליהם הכתוב כאילו עשאו. נמצא מזה ששרה אמנו היתה נחשבת אצלה כל הגרים אשר עשו לבנים ולבנות שלה. וזה שמפרש רש"י הקדוש הכתוב, 'שני חיי שרה' כלן שוין לטובה, שאצלה היו כל הקב"ה שנים לטובה, כמו שהיתה מאו שנולד יצחק, שאהבה אותם כמו שהיתה אוהבת את יצחק, שכולם היו אוהבים אצלה כמו שהיו הבנים והבנות שלה. וזה מרמז המדרש יודע ה' ימי תמימים, ששרה אמנו היתה יודעת את ה', ולכן עשתה גרים כדי שהם ג"כ ידעו מהקב"ה, ולכן היו כל השנים שלה 'ימי תמימים' שהיו אצלה כל השנים לטובה ולברכה.

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)

וְתַמְתַּת שָׁרָה בְּקִרְיַת אַרְבֶּע הוּא חֲבֵרוֹן (כג ב).

עיינ בתיקוני זהר חדש דברים נפלאים 'תמת שרה בקרית ארבע' דא ק"ש, דלא מיתת האי צדקת ע"י נחש, אלא נפקת רוחא בקרית שמע. 'בקרית ארבע' חבורא דארבע שמהן (תיקוני ל"ד): הוי"ה אהי"ה הוי"ה אדנ"י יחודא עלאה דאבא ואמא, ויחודא תתאה דועיר ונוקבא. 'ה' יהו"ה ה' אלהינו' ה' יהו"ה ה' אהד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. והענין פלא, ואמרנו שסוד 'תמת שרה בקרית ארבע' הוא חבור' מספר מכיון 'שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד' יהו"ה אהי"ה, 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' יהו"ה אדנ"י, במספר מכיון, ובוה היחוד היה מיתת שרה, וכן כל הצדיקים, ויהיה חלקי עמהם.

(זוהר ח' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיִּקַּם שָׁדָה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה. לְאַבְרָהָם לְמַקְנָה (כג יז יח).

מעתת המכפלה שקנה אברהם בכסף מלא ובחוקה, היה עליה תיכף קדושת ארץ ישראל לכל דיני קדושת מעשר ותרומות וכיוצא לכל המצות התלויות בארץ, ורמזו רש"י (בראשית מה ז) אצל קבורת רחל ולא הכנסתיה לארץ, היינו למערת המכפלה שהיה עליה קדושת הארץ, וכל שאר ארץ ישראל בימי אברהם לא היה עליה שום קדושה כלל.

(מעשה ארנ' שביעית, מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו וְהוֹי"ה בְּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל (כד א).

רצה לומר שאיתא בסה"ק עץ חיים (שער הצלם פ"א) כפי מספר נצוצין שיש באדם לתקן, כך הוא מספר ימי חייו של אדם, והימים שעשה בהם מצותיו, נתקן ניצוץ ההוא השייך ליום ההוא, וכל זה נמשך עד גמר תקונם, ואם נגמר הכל אז נפטר האדם הזה מעולם הזה והולך לגן עדן הארץ, ומתלבש בגוף העקרי שהוא בחינת חלוקא דרבנן ע"ש. נמצא שזהו שאמרה התורה הקדושה 'ואברהם זקן בא בימים' שלא נחסר לו אפילו יום אחד מימיו הקצובים שלו בעולם הזה, כי בכל יום ויום עשה מצותיו כפי תקונם, לזה הוא 'בא' בכל 'הימים', ועבור זה 'וה' ברך את אברהם בכל' בכל ימי חייו נתברך כביכול הקב"ה, ע"י מצות ומעשים טובים שעשה אברהם אבינו כל ימי חייו.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו וַיְדַדְדַּ בְּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל (כד א).

איתא במדרש פליאה זה שאמר הכתוב אנכי הוי"ה אלהיך. והביאור בוה י"ל דהנה החתם סופר מפרש על 'הותירך הוי"ה אלהיך לטובה בפרי בטנך' (דברים ל ט), אשר הצדיקים עוד בימי הבחרות משלימים עצמם בעוה"ז, ומה שיש להם אריכת ימים הוא בשביל בניהם, כדי שירדיכו את בניהם ותלמידיהם לעבודת

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וז' זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דיני תפילין בפרטות. סימן כה

י. {ז} אם הקדים של ראש לשל יד יסלק של ראש ויניח כסדרן, אפילו אם עבר והניח כבר של יד יסלק שניהם ויניח כסדרן:

זר זהב - {ז} אם הקדים. כן פסק אבודרהם (סדר בציעת הפת ד"ה כתב ה"ר גרשום בסופו)^א, עיין בטורי זהב הלכות חנוכה (סימן תרפד סק"ד) שסתר דבריו, ומה שכתב הגאון בעל ט"ז והגאון ר' נפתלי (מובא בט"ז שם) שאין זה תלמוד^ב הוא תמוה שנעלם מהם, והוא בתלמוד ירושלמי מסכת מעשר שני (פ"ה ה"ה) וזה לשונו, לא עברתי ממצותיך (דברים כו ג), כל המצות שבתורה מעכבות היודי אפילו הקדים תפלה של ראש לתפלה של יד אינו יכול להתוודות דכתיב לא עברתי ממצותיך. ונקרא עבריי, וכיון שנקרא עבריי צריך לסלקם ולקיים המצוה כתקונה, ונראין דבריו מאד. וכל דברי הט"ז דחויים ולא נראין כלל, ותדיר אינו ענינו לכאן דודאי יצא ידי מצותו אבל עבריי מיקרי זמן תפילין כל היום^ג, ולכן יסלקם ויניחם כסדרן^ד, וכך לענין קריאה בחנוכה^ה. ואין להאריך^ו:

א. וז"ל האבודרהם שם: כתב ה"ר גרשום ברבי שלמה, יש מאנשי הדור שמוכחיין מזה הירושלמי במעשה שאירע, כי בר"ח טבת שמוציאין ב' ס"ת אחד של ר"ח ואחד של חנוכה, וטעה ש"צ ופתח אותו של חנוכה וברך הקורא עליו, והזכירוהו הצבור כי טעה ובר"ח שהוא תדיר יש לו לקרות ראשונה, והפסיק וגלל ס"ת עד שהגיע לפרשת ר"ח וכו'. ויש סיוע לדעתנו שצוינו לגלול ולהפסיק, דקתני התם כל המצות מעכבות בעי רבי ירמיה אפילו הקדים תפלה של ראש לתפלה של יד, אמר ליה אף אנא סבר כן, ומדקתני מעכבות משמע שאם הניחם כן לא יצא וצריך להניח כסדר מצותן, עכ"ל.

ב. וז"ל הט"ז שם: והוא תמוה הפלא ופלא חדא דהאי גמרא שהוא מביא לענין תפילין ליתא בשום דוכתא בתלמוד. ובסופו כתב וז"ל: וכ"כ לי הרב מהר"ר נפתלי כ"ץ ז"ל בתשובה רק שהוא בא לפלפל בפירוש הגמרא שמביא האבודרהם, ואמרתי לו שאין זה כלל בגמרא כמש"ל ונתחרט על זה ואמר אנא סמכתי עליו וסברתי שהוא בגמרא אבל באמת אינו כלל בגמרא. בהגהות יד אפרים שם כתב וז"ל: עי' בספרי שו"ת בית אפרים שנפלאתי על שני גדולי הדור שבמח"כ אשתמיט להו דהך מלתא דאבודרהם הוא תלמוד ערוך בירושלמי מס' מעשר שני (פ"ה ה"ה) אמתני דקתני אלפי' שאין מעכבין את הווידוי ע"ש, ור"ג בר שלמה בתשובה דמייתי האבודרהם התם מוכיח מדקאמר דהקדים תפילין ש"ר לש"י מעכב היודי של מעשר שני מוכח מזה דאף בדיעבד לא יצא, וע"ש שהבאתי ממדרש שה"ש י"ב אלף חלוצי צבא לא הקדים אחד מהם תפילין ש"ר כו' ע"ש.

ג. מתבאר מדברי רבינו במעשה אורג שיובא בגליון הבא.

ד. כ"כ בשו"ת הרה"ז (ח"ד סימן תקטט) כי לפי סודן של דברים אין ראוי לשנות בסדר שהוא משנה סדרי בראשית דמעלין בקדש ואין מורידין. וכן בהלכות קטנות (ח"א סימן נג) מובא בשו"ת סק"י דיסלקם ויניחם כסדרן. וכ"כ בארצות החיים (ארץ יהודה סימן כו סוף סק"א) והביא שם כמה ראיות לדברי האבודרהם ע"ש. וכ"כ בספר החיים (סימן כה) וש"ת שנות חיים (סימן קמד) למהרש"ק ז"ל. וכ"כ בשו"ת רב פעלים (ח"א סימן ד) דעפ"י הארז"ל יש טעם בסדר הנחת התפילין בצורה זו דוקא והביא שם ראיה לזה ע"ש. וע"ע בניאה"ל ס"ו ד"ה פגע וכו' מה שהאריך לדון בזה.

ה. כ"כ הרמ"א סימן תרפד ס"ג ז"ל: ואם טעה והתחיל לקרות בשל חנוכה צריך להפסיק לקרות בשל ר"ח (אבודרהם). ועיין בשו"ת סימן ק"מ ס"ו.

ו. רבינו בפירושו הנפלא 'מעשה אורג' על הירושלמי (מעשר שני פ"ה ה"י) האריך בנידון זה, ויובא לשונו בע"ה בגליון הבא.

מעשה אבות

ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו
בכסף מלא יתנה לי בתוכם לאחת קבר (כג ט).

סיפור נפלא מסופר על מציאת מקום קבורתם והאוהל של רבותינו הקדושים בעיר קאמרנא. אחר מלחמת העולם השנייה, נחרב האוהל והמצבות של רבותינו הקדושים מקאמרנא ולא נשאר שום זכר כלל. בשנת תשנ"א לאחר שנפתח מחיצת הברזל, ביקש כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א להרה"ג ר' נחום ראזענבערג שליט"א מו"ס אש יצאה מחשבון, היות שהוא רגיל לנסוע בערי רוסיה לתקן שם מקוואות מטהרה, שיכנס בדרך מסעו לעיר קאמרנא, וינסה לאתר את הקברים והציונים הקדושים לבית קאמרנא. ונסע הוא ועמו הרה"ח מו"ר ר' בנימין זאב זוסמן סופר זצ"ל לאתר היכן נמצאים הציונים הקדושים של רבותינו מקאמרנא, אחרי שידוע שנהרסו רוב בתי החיים ע"י הנאצים ימ"ש.

כשהשלוחים הגיעו לעיר קאמרנא, היה זה בתחילת החורף בשנת תשנ"א, וכשנכנסו לבית העלמין נבהלו מאוד בראותם שכל ה'בית החיים' הוא חרב ונחרב, השרה מלאה עשבים, והבהמות רועות שם, ואין שום זכר מהציונים הקדושים, ולא היה להם שום אפשרות למצוא את האוהל והמצבות מאחר שלא נשאר שום זכר מבית החיים.

תוך כדי חיפושם, מצאו שם גוי שרועה בהמותיו בבית החיים, נגשו שניהם אליו ושאלו אותו: האם ידוע לך אם יש כאן מקום קבורת צדיקים? ענה להם: שהוא לא יודע ולא שמע כלום, אבל כאן בשדה יש מקום פלאי שעד היום איני מכין את הדבר. שאלו אותו השלוחים בהתעניינות רבה מהו הפלא שראה, ענה להם: אני רועה כאן כבר זמן ארוך את בהמותי, והם אוכלים כאן את העשב, מלבד כאן במקום פלוני, כשהבהמות מגיעות לשם אינן רוצות לעלות למקום ההוא, אף שגדל שם עשב כמו שאר השרה, והם מתפורים לכל הצדדים אבל בשום אופן לא נכנסים למקום ההוא, ואף אחרי שאני מכה אותם מכות חזקות אינם נכנסים, ואיני יודע למה, אולי תשאלו את הבהמות.

אמרו לו: אולי תוכל להראות לנו את המקום המדויק, כי גם אנחנו רוצים לראות את הפלא. מיד הוליך הגוי את הבהמות למקום ההוא, ובהגיעו לשם מיד התפורו לכל הצדדים ולא נכנסו לשם, והשלוחים הני'ל התחילו גם לדחוף אותם בכוח רב להכניסם שם, אבל הבהמות לא רצו בשום אופן להיכנס. עתה הבינו השלוחים בוודאות בלי שום ספק, כי המקום אדמת קודש היא, והוא מקום קבורת רבותינו הקדושים, ולכן אין הבהמות נכנסות לשם, ומיד סימנו את המקום מכל צדדיו.

מיד הזמינו אנשים מומחים מירושלים עיה"ק, ובמיוחד את הרה"ח ר' שמעון אנשין זצ"ל מראשי ועד אתרא קדישא שהיה מומחה גדול לאתר קברים, שיבואו לבדוק את המקום ההוא, וגם מיד עירבו את כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א בפלא הגדול ובפרטי הדברים, ונתן להם הנחיות איך יעשו כפי מה שקיבל מאביו וזקנו מקאמרנא זצוק"ל צורת הציונים והאוהל, כדי שח"ו לא יפגעו בהציונים הקדושים.

הפלא שאחר שהתחילו בבדיקותיו על המקום ההוא ולנקות את המקום ולפנותו מן העשבים ומן האבנים, מצאו את היסודות מן האוהל, שהיה בנוי על הקברים שהיה עשוי מן לבנים אדומים, וגם הסימנים של הקברים של רבותינו הקדושים זי"ע, ובסמוך בהפסק מחיצה מצאו את הקברים של הרבניות הצדקניות מקאמרנא שמנוחתם כבוד שם. אבל אחרי כל זה לא ידעו איך היה סדר מנוחתם של רבותינו, וגם נוסח המצבות, מיד התקשרו לשאול את כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, ואמר להם הסדר והנוסח כפי מה שקיבל מאביו וזקנו מקאמרנא זצוק"ל.

וכשהוברר ואומת מקום האוהל והציונים, בנו מחדש את האוהל ואת המציבות ברוב פאר והדר, על ידי אחד שהתנדב הון עתק לכנות מחדש את קברי רבותינו עם אהל. אותו נדבן היה נצרך לישועה גדולה, ומיד כנגמר בניית האהל נושע באורח פלא, ויהי לנס.

ומאו נהפך האוהל בקאמרנא בחזרה למקום תפילה ולפעול רפואות וישועות, כפי מה שהיה מפורסם מקודם שאלפי אנשים נושעו שם ברפואות וישועות, ישועות הפרט והכלל, זי"ע.

הרה"ק רבי ישכר דוב בן רבי יהושע מבעלזא זצ"ל כ"ב חשוון תרפ"ז

תולדותיו

נולד בשנת תרי"א לאביו הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זצ"ל, עוד בחיי זקינו הרה"ק השר שלום מבעלזא זצ"ל, ולאמו הרבנית רבקה מרים ע"ה בת הרה"ק רבי שמואל אשכנזי חתן הרה"ק רבי יצחק מאיר מזינקוב בן הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זצ"ל בעל האוהב ישראל. הרה"ק מאפטא אמר פעם לבנו רבי יצחק מאיר שעתידי הוא להשתדך עם הרה"ק מבעלזא, ומזיווג זה יולד בן שיאיר את העולם. משחר נעוריו התבלט מאוד מקרב חבריו כאשר היה ילד משכמו ומעלה וזקינו הקדוש חיבבו מאוד אף שהיה מצעירי נכדיו, ואף לאחר הסתלקות זקינו אמר פעם אחת לאחיו שרואה הוא את זקינו יושב על כסאו בחדרו כבחי חיותו. וכן זקינו ניבא לו שעתידי הוא להנהיג אחריו, באמור לו: בבוא היום אתה תהיה מנהיג בישראל מן הראוי שתדע דרכי הנהגה להמליץ טוב על ישראל. עלה ונתעלה והיה מתמיד עצום ובקי בתורה בש"ס ופוסקים ומפלפל עצום. סיפר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בשם זקינו רבינו הראב"ד הגאון רבי ישראל יצחק רייזמאן זצוק"ל, איך שהגאב"ד הגאון רבי זעליג ראובן בענגיס זצ"ל היה נהנה לנסוע אל עירת המרפא בכדי להיפגש עם בן הרבי מבעלזא ולפלפל עמו בחדרי התורה.

בברית הנישואין

בנה את ביתו עם הרבנית מרת בתיה רוחמה ע"ה בת הרה"ק רבי ישעיה משולם זוסיא טברסקי בן הרה"ק רבי אהרן מטשערנוביל זצ"ל (ב"ק נכדת מרן הבעש"ט והרה"ק רבי פנחס מקוריץ והרה"ק רבי אהרן מקארלין זי"ע). אחרי חתונתו ישב על קעסט בבית זקינו הרה"ק רבי אהרן מטשערנוביל זצ"ל, ונקשר אליו בעבותות אהבה וכמעט שלא היה יום בחיי חיותו שלא הזכיר תורה או עובדה או הנהגה מזקניו, וגם זקינו העריצו וכיבדו יותר משאר נכדיו, ואף שלשאר נכדיו הקפיד שלא ישבו על המיטה שלו, אבל לנכדו המהרי"ד לא הקפיד, ואף התבטא פעם אחת עליו כששמע קולו בלימוד התורה: 'שומע אני קול של לימוד תורה לשמה'. ביום ח' כסלו תרל"ב נסתלק זקינו ואז חזר לבית אביו בעיר בעלזא, בכ"א אדר תרמ"ד נפטרה בצעירותה אשתו הרבנית בהשאירה אחריה ב' יתומים. ויבן את ביתו בשנית עם הרבנית מרת חיה דבורה ע"ה בת הרה"ק רבי אברהם

שמואל פטשעניק מברעזנא בן הרה"ק רבי יוסף מברעזנא חתן הרה"ק רבי מרדכי (הראשון) מזוהיל זצ"ל (ב"ק נכדת המגיד מזלוטשוב המגיד ממעזריטש הרה"ק רבי אהרן מטשערנוביל הרה"ק רבי שלמה מקארלין והאוהב ישראל מאפטא זי"ע). כאשר הציעו את השידוך אמר אביו רבי יהושע כבר בעת לידתה ידעתי שהיא עתידה להיות בת זוגה של בני, ומעשה שהיה כך היה בעת שנסעתי לטשערנוביל עם החתן לחתונתו הראשונה, עברנו דרך העיר ברעזנא, וזקינה של המדוברת הרה"ק רבי יוסף פטשעניק שהיה גיסו של רבי יהושע (שניהם חתני רבי שמואל אשכנזי) יצא לקבל פניו, הזכיר לו את כלתו אשת בנו רבי אברהם שמואל שהיא מקשה לילד, ויאמר לו רבי יהושע הלא יש חתן אתנו והזכרה זו שייכת לו, וילך ויזכיר לו את כלתו לפני החתן ה"ה המהרי"ד, ובירכה שתילד בניקל בהפטירו 'הנה באה לעולם רבנית גדולה'.

מנהיג בישראל

ביום כ"ג שבט תרנ"ד עם הסתלקותו של אביו, נתעטר רבינו בכתר ההנהגה לאב"ד בעלזא על מקום אבותיו, אע"פ שהיה בנו השני של אביו נתנו החסידים עיניהם עליו, ושנים רבות עוד לפני שנסתלק אביו חזה רבינו שר בית הזוהר הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל ה'דמשק אליעזר' שעתידי הוא לישב על מקום אביו, וכך היה המעשה, כששהה רבי יהושע בעירת המרפא מרינבאד ביחד עם שתי בניו הגדול רבי שמואל מסקאהל והשני המהרי"ד, וגם רבינו המהרא"צ היה שם, ובעת שהלך לשאוף אויר צח בנאות דשא, ראה רבינו המהרא"צ איך שהולך לקראתם רבי יהושע עם שני בניו, אמר רבינו למשמשי: 'אבער רבי איז ער' בהראותו באצבעו על בנו השני ה"ה המהרי"ד. מיד כשישב על כס ההנהגה נתגלה מלוא תפארתו, כשהנהיג את עדת חסידי בעלזא על דרך התורה והיראה, ובפרט לצעירי הצאן לשמרם מרוחות הזרות אשר נשבו ברחבי גאליציע בימים ההם, ועמד נגד כל הכתות שקמו לחבל בכרם ישראל, ועמד כחומה בצורה ביחד עם גדולי הדור לשמור על גחלת היהדות. בשנות מלחמת העולם הראשונה גלה מביתו וקבע משכנו מקודם בראצפערט ולאחמ"כ במונקאטש ולאחמ"כ בהולשיץ ואח"כ חזר לביתו שבבעלזא.

עם רבותינו

היה מיודד עם רבינו הרה"ק רבי יעקב

משה מקאמרנא זיע"א, ואף שלח אליו אנשים שיבקש עליהם ויחיש להם רפואה, וכמו"כ מסופר שפעם בעת ששהו בעירת מרפא והמהרי"ד בא לבקר את רבינו המהרי"מ, ורבינו המהרי"מ הגיש לו תה עם סוכר, ויאמר לו המהרי"ד שעי"פ פקודת הרופאים אסור לו לשתות סוכר, ויאמר לו רבינו המהרי"מ שאל לו לחשוש ויכול לשתות התה הזאת, אע"פ שיש בו סוכר בכוח אמונת צדיקים לא יזיק לו כלום, וישתהו המהרי"ד.

רבינו הרה"ק רבי חיים יעקב מקאמרנא זיע"א היה מגדולי תלמידיו, כאשר לאחר חתונתו עם בת הרה"ק רבי יצחק פלאם זצ"ל נין להרה"ק השר שלום מבעלזא זצ"ל, אכל כמה שנים קעסט בבית דודו הרה"ח רבי שמואל פרנקל שהיה גר בבעלזא, והיה רבינו תמיד מספר מאותם השנים שזכה להסתופף בצילו, וזכר הרבה תורות ועובדות והנהגות ממה שזכה לראות במו עיניו, וכמים הפנים אל הפנים כיבדו והעריכו המהרי"ד ביתרת הכבוד. ומעשה נורא מסופר שפעם אחת כשהגיע אמו של רבינו המהרח"י הרבנית מרת פייגא ע"ה לבקר את בנה בבעלזא, נכנסה עם קוויטעל אל המהרי"ד ורשמה עליו כל שמות בניה ובנותיה, והמהרי"ד בירך לה, רק על רבינו המהרח"י אמר שממנו יראה הרבה נחת ועל שאר יוצ"ח לא בירך כלום, אמרה לו שיברך גם את שאר יוצ"ח חזר כנ"ל, ובירך רק על רבינו שיהיה לה נחת ממנה, ואכן רוח הקודש פיעמה בו ומכל יוצ"ח לא נשאר אחר המלחמה רק רבינו אשר זכה וממנו ממשיך שלשלת קאמרנא עד היום.

הסתלקותו

בשנת תרפ"ו נפל למשכב, ומיום ליום הלך מצבו והחמיר, ובשנת תרפ"ז היה כבר חלוש מאוד, ואעפ"כ התחזק ובימים הנוראים עוד התפלל לפני העמוד ותקע בשופר כדרכו. והיה דרכו לומר אז שלרבי צריך לנסוע על שבת חיי שרה, ובשבת חיי שרה כשאלפי חסידים הגיעו להסתופף בצלו, בליל שבת קודש כ"ב לחודש חשוון תרפ"ז נסתלק לגנוי מרומים, וביום ראשון נערכה משא הלוויה, ונטמן לקול בוכים, גם רבינו המהרח"י זצ"ל הגיע במיוחד למסע ההלוויה.

השאר אחריו את בניו: הרה"ק רבי אהרן מ"מ בבעלזא, רבי יהושע מיערסלוב, רבי מרדכי מבילגוריא, רבי שלום מאפטא, זצ"ל.